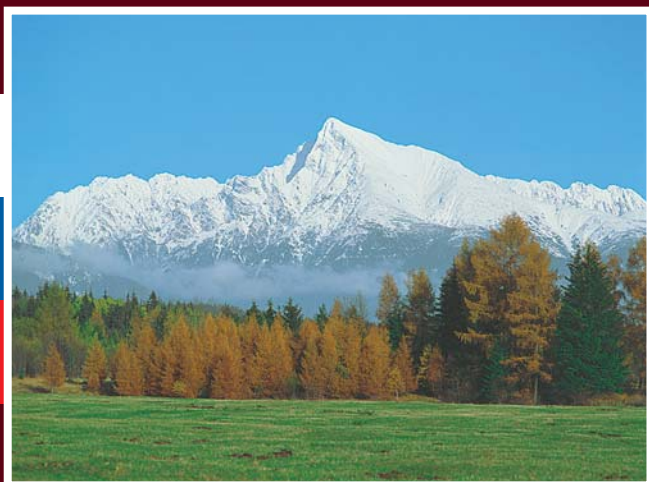

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2011**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

• ODPADY

Kľúčové otázky a kľúčové zistenia

• Kľúčové otázky:

- Dochádza k znižovaniu produkcie odpadov umiestňovaných na trh?
- Klesá podiel odpadov zneškodňovaných skládkovaním?
- Plní SR záväzné limity vyplývajúce pre problematiku odpadov z medzinárodných predpisov?
- Zvyšuje sa podiel využitia odpadov z obalov?

• Kľúčové zistenia:

- V porovnaní s rokom 2010 došlo v roku 2011 v SR k nárastu odpadov umiestnených na trh o cca 1 %. Pozitívom bol významnejší pokles pri umiestnení odpadov na trh pri nebezpečných odpadoch (medziročný pokles nebezpečných odpadov umiestnených na trh cca 19 %).
- V roku 2011 vzniklo v SR celkom 1 766 990,48 t komunálnych odpadov (KO), čo predstavuje cca 327 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. V porovnaní s rokom 2010 to predstavuje pokles o 6 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. Oproti roku 2005 došlo k nárastu produkcie o cca 13 %. V porovnaní s krajinami EÚ je produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa nízka a je pod priemernou úrovňou EÚ-27.
- Dlhodobo pretrváva negatívny vysoký podiel skládkovania odpadov na celkovom zneškodňovaní odpadov (takmer 70 % u odpadov mimo komunálnych a takmer 75 % u komunálnych odpadov).
- V roku 2011 bolo zozbieraných 4,26 kg/obyvateľa odpadov z elektrických a elektronických zariadení. SR tak limit stanovený smernicou ES splnila.
- SR splnila v roku 2011 limity miery zhodnotenia a miery recyklácie jednotlivých kategórií elektroodpadov, ktoré sú určené nariadením vlády SR č. 206/2010 Z. z.
- Podiel opätovného použitia, recyklácie a zhodnocovania častí starých vozidiel v zmysle smernice ES SR dosiahla a splnila tak predpísaný limit.
- Z celkového množstva vzniknutých odpadov z obalov v roku 2011 bolo recykláciou využitých 45,7 % a zhodnotených 47,5 %.

Odpady a odpadové hospodárstvo

• Bilancia vzniku odpadov

SR od roku 1995 pri spracovaní údajov o vzniku a spôsoboch nakladania s odpadmi celoplošne využíva **Regionálny informačný systém o odpadoch (RISO)**. Štatistiku o komunálnych odpadoch zabezpečuje Štatistický úrad SR.

Od roku 2003 bola v Správach o stave životného prostredia bilancia vzniku odpadov uvádzaná v dvoch tabuľkách „Bilancia vzniku odpadov“ a „**Bilancia odpadov umiestnených na trh**“. Prvá uvádzala celkové množstvo vzniknutých odpadov na základe hlásení pôvodcov odpadov. Z hľadiska koncepčno-územného rozvoja infraštruktúry odpadového hospodárstva má však väčšiu vypovedaciu hodnotu tabuľka, ktorá uvádza len množstvá odpadov, ktoré boli umiestnené na trh, t. j. pôvodcovia ich museli podľa zákona o odpadoch ponúknuť na zhodnotenie alebo zneškodnenie osobám oprávneným na nakladanie s odpadmi podľa zákona o odpadoch. Bilancia odpadov umiestnených na trh vždy bola východiskovou štatistickou základňou pre sledovanie vývoja odpadového hospodárstva SR, preto v tejto správe je uvedená iba tabuľka „Bilancia odpadov umiestnených na trh“.

Tabuľka 139. Bilancia odpadov umiestnených na trh

Kategória odpadu	Množstvo (t)
Nebezpečný odpad (NO)	379 628,73
Ostatný odpad (O)	8 689 165,48
Komunálny odpad* (KO)	1 766 990,48
Spolu	10 835 784,69

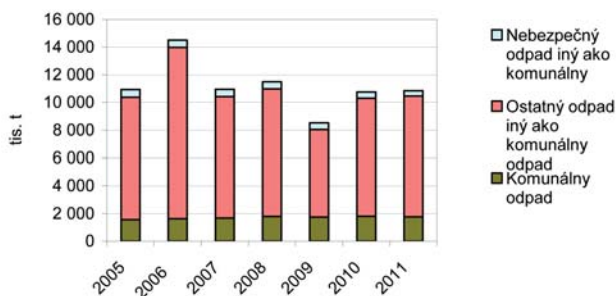
Zdroj: SAŽP a ŠÚ SR

* v KO sú zastúpené obe kategórie odpad (O aj NO), jeho vyčlenenie je potrebné z dôvodu osobitného charakteru odpadu a režimu, ktorý sa na KO vzťahuje.

V porovnaní s rokom 2010 predstavuje medziročný nárast odpadov umiestnených na trh cca 1 %. V roku 2011 pôvodcovia odpadov odovzdali na zhodnotenie a zneškodnenie osobám oprávneným na nakladanie s odpadmi o cca 19% menej nebezpečných odpadov ako v roku 2010. V porovnaní s rokom 2010 predstavuje pokles vzniknutého komunálneho odpadu o 6 kg na obyvateľa.

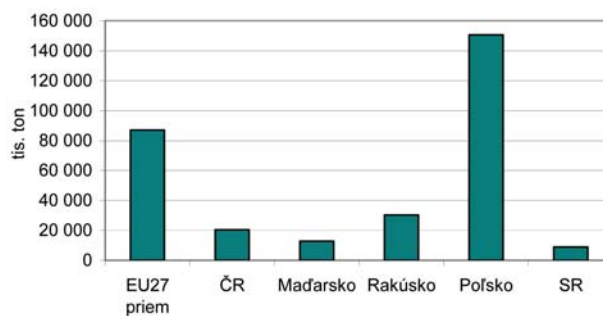
V produkcii odpadov podľa klasifikácie ekonomických činností SK NACE je už tradične najväčším producentom odpadov priemysel, ktorý sa na celkovej produkcii odpadov podieľa cca 30 %, za nim nasleduje sekcia stavebníctvo cca 23 % a sekcia dodávky vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov s cca 13 % podielom.

Graf 141. Vznik odpadov v SR

Zdroj: SAŽP a ŠÚ SR

Graf 142. Vznik odpadov (bez KO) v roku 2010 – medzinárodné porovnanie (tis.ton)

Zdroj: Eurostat

Tabuľka 140. Vznik odpadov podľa klasifikácie ekonomických činností v (t) bez KO

Sekcia	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
A – Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	549 251,31	7 948,37	541 302,95
B – Ťažba a dobývanie	219 146,15	928,03	218 218,12
C – Priemyselná výroba	3 087 656,04	251 974,04	2 835 682,00
D – Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	945 336,62	10 022,92	935 313,70
E – Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1 193 831,62	34 284,85	1 159 546,77
F - Stavebníctvo	2 140 453,23	8 182,05	2 132 271,19
G – Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	381 554,22	23 004,43	358 549,79
H – Doprava a skladovanie	100 018,59	7 012,92	93 005,67
I – Ubytovacie a stravovacie služby	2 719,63	82,71	2 636,92
J – Informácie a komunikácia	3 880,53	925,04	2 955,49
K – Finančné a poisťovacie činnosti	2 999,87	2 639,17	360,71
L – Činnosti v oblasti nehnuteľnosti	11 505,20	1 679,27	9 825,93
M – Odborné, vedecké a technické činnosti	95 851,77	6 266,43	89 585,34
N – Administratívne a podporné služby	24 985,90	965,52	24 020,38
O – Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	26 503,80	1 196,18	25 307,62
P – Vzdelávanie	1 821,10	105,21	1 715,88
Q – Zdravotníctvo a sociálna pomoc	148 981,36	4 232,90	144 748,46
R – Umenie, zábava a rekreácia	249,51	36,52	212,99
S – Ostatné činnosti	2 674,74	191,44	2 483,29
Nezistené	129 373,01	17 950,73	111 422,29
Spolu	9 068 794,21	379 628,73	8 689 165,48

Zdroj: SAŽP a ŠÚ SR

• Nakladanie s odpadmi

Zhodnocovanie odpadov

V roku 2011 bolo v SR zhodnotených 4 731 712,37 ton odpadov (bez komunálneho odpadu), čo predstavuje cca 52 % z celkového množstva odpadov (bez komunálneho odpadu) umiestnených na trh. Oproti roku 2010 je to pokles o 826 467,22 ton. Najväčším podielom, cca 23 % z celkového množstva zhodnotených odpadov, sa na zhodnocovaní odpadov podieľala činnosť R03 - Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov). Pomerne významnou mierou sa na zhodnocovaní odpadov podieľali aj činnosti R10 - Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia s cca 16 % podielom, R12 - Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11 s cca 15 % podielom.

Tabuľka 141. Zhodnocovanie odpadov podľa kódov R1 – R13 v roku 2011 v (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
R01	Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom	122 032,05	5 104,58	116 927,47
R02	Spätne získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	1 455,25	1 433,33	21,92
R03	Recyklácia alebo spätne získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)	1 100 642,65	2 309,20	1 098 333,46
R04	Recyklácia alebo spätne získavanie kovov a kovových zlúčenín	722 881,72	7 347,81	715 533,91
R05	Recyklácia alebo spätne získavanie iných anorganických materiálov	563 280,07	1 750,76	561 529,31
R06	Regenerácia kyselín a zásad	1 022,27	700,17	322,10
R07	Spätne získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia	150,75	15,75	135,00
R08	Spätne získavanie komponentov z katalyzátorov	2 357,63	2 357,63	
R09	Precisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie	12 985,19	12 566,80	418,40
R10	Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia	783 691,39	372,89	783 318,49
R11	Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10	80 182,85	259,79	79 923,06
R12	Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11	704 679,17	17 783,11	686 896,06
R13	Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	636 351,38	23 085,21	613 266,17
Spolu		4 731 712,37	75 087,03	4 656 625,34

Zdroj: SAŽP

Zneškodňovanie odpadov

V roku 2011 bolo v SR zneškodnených 3 966 863,54 t odpadov (bez komunálneho odpadu), čo predstavuje cca 43 % z celkového množstva odpadov (bez komunálneho odpadu) umiestnených na trh. V porovnaní s minulými rokmi ostáva naďalej pravidlom dominancia skládkovania odpadov (činnosť D1- uloženie do zeme alebo na povrchu zeme), ktorá sa na celkovom zneškodňovaní odpadov podieľa až takmer 70 %. V porovnaní s rokom 2010 bol však zaznamenaný pokles zneškodňovania odpadov skládkovaním o cca 397 600 ton odpadov. Významnou mierou sa na zneškodňovaní odpadov podieľajú aj činnosti D8 – biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 s cca 6 % podielom, D9 – fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia, atď.) s cca 3 % podielom a činnosť D10 – spaľovanie na pevnine s cca 1 % podielom.

Tabuľka 142. Zneškodňovanie odpadov podľa kódov D1 – D15 v roku 2011 v (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
D01	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)	2 794 874,63	137 951,13	2 656 923,50
D02	Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.)	75 717,84	19 222,41	56 495,44
D08	Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12	237 705,69	28 899,99	208 805,70
D09	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. Odparovanie, sušenie, kalcinácia, atď.)	122 055,94	75 569,80	46 486,14
D10	Spaľovanie na pevnine	37 718,47	19 581,71	18 136,76
D13	Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12	7 180,18	505,20	6 674,97
D14	Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D12	285,80	107,36	178,45
D15	Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	691 324,99	19 397,58	671 927,41
Spolu		3 966 863,54	301 235,18	3 665 628,36

Zdroj: SAŽP

Iné nakladanie s odpadmi

Vyhláškou MŽP SR č. 509/2002 Z. z. a vyhláškou MŽP SR č. 128/2004 Z. z., ktorými sa novelizovala vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, sa do systému evidencie zaviedli kódy nakladania s odpadmi: Z (zhromažďovanie odpadov dočasným uložením odpadov pred ďalším nakladaním s nimi na mieste vzniku), a DO (odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti).

V roku 2011 bolo v SR takto nakladané s 370 218,29 t odpadov (bez komunálneho odpadu), čo predstavuje cca 4 % z celkového množstva odpadov (bez komunálneho odpadu) umiestnených na trh.

Tabuľka 143. Nakladanie s odpadmi spôsobom DO a Z v roku 2011 v (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
DO	Odovzdanie odpadov na využitie v domácnosti	33 772,15	0	33 772,15
Z	Zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie odpadov pred ďalším nakladaním s nimi na mieste vzniku	336 446,14	3 306,53	333 139,62
Spolu		370 218,29	3 306,53	366 911,77

Zdroj: SAŽP

V Slovenskej republike bolo v roku 2011 prevádzkovaných 117 skládok odpadov.

Tabuľka 144. Počet skládok odpadov v SR v roku 2011 podľa krajov

Kraj SR	Skládky odpadov na inertný odpad	Skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Skládky odpadov na nebezpečný odpad	Celkový počet skládok
Bratislavský	2	7	2	11
Trnavský	2	8	1	11
Trenčiansky	3	11	1	15
Nitriansky	1	14	2	17
Žilinský	2	14	0	16
Banskobystrický	2	13	1	16
Prešovský	1	14	1	16
Košický	3	9	3	15
SR	16	90	11	117

Zdroj: SAŽP

Spaľovne odpadov

Celkový počet prevádzkovaných zariadení na spaľovanie odpadov je ovplyvnený požiadavkami, ktoré určuje zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Zákonné podmienky spíňa na Slovensku 15 spaľovní odpadov a 4 zariadenia na spoluspaľovanie odpadov. Komunálne odpady sa spaľujú hlavne v dvoch veľkokapacitných moderných spaľovniach OLO, a.s. Bratislava a KOSIT, a.s. Košice, ktoré zároveň využívajú časť vzniknutej energie ako zdroj tepla. Na spaľovanie nebezpečného (priemyselného) odpadu slúži 5 spaľovní odpadu. Odpad zo zdravotníckych zariadení sa spaľuje celkovo v 8 spaľovniach.

• Elektrozariadenia a elektroodpad

Výrobcovia elektrozariadení sú povinní plniť limity zberu, zhodnocovania, resp. recyklácie a opätovného použitia elektroodpadu pre 10 kategórií:

1. Veľké domáce spotrebiče
2. Malé domáce spotrebiče
3. Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia
4. Spotrebná elektronika
5. Osvetľovacie zariadenia
6. Elektrické a elektronické nástroje
(s výnimkou veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)
7. Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely
8. Zdravotnícke prístroje
(s výnimkou implantovaných a infikovaných výrobkov)
9. Prístroje na monitorovanie a kontrolu
10. Predajné automaty.

PRÍČINY A DÔSLEDKY STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

V zmysle nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady č. 2002/96/ES a § 3 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch MŽP SR sleduje plnenie povinnosti výrobcov elektrozariadení pri splnení cieľa zberu 4kg elektroodpadu na jedného občana podľa ich trhového podielu.

Z celkového počtu 1 748 registrovaných výrobcov elektrozariadení si 152 výrobcov plní svoje povinnosti individuálne a 1 596 si svoje povinnosti plní prostredníctvom 16 aktívnych registrovaných kolektívnych organizácií.

Tabuľka 145. Prehľad o množstve uvedených elektrozariadení na trh SR (2010,2011) a o zbere, spracovaní, zhodnotení a recyklácii elektroodpadu v roku 2011

	Podkategória	Uvedené na trh (kg)		Zozbieraný z domácností (kg)	Zozbieraný nie z domácností (kg)	Zozbieraný spolu (kg)	Spracovaný na území SR (kg)	Spracovaný spolu (kg)
		v roku 2010	v roku 2011					
1.	1.a chladiarenské, mraziarenské a klimatizačné zariadenia	8 919 694,59	8 454 973,50	5 088 721,38	0	5 088 721,38	5 088 721,38	5 088 721,38
	1.b ostatné veľké domáce spotrebiče	16 614 945,17	16 201 068,36	7 369 393,00	0	7 369 393,00	7 369 393,00	7 369 393,00
	Spolu	25 534 639,76	24 656 041,87	12 458 114,38	0	12 458 114,38	12 458 114,38	12 458 114,38
2.	2.	5 160 377,55	4 988 665,89	1 878 156,40	0	1 878 156,40	1 848 156,40	1 848 156,40
3.	3.a zobrazovacie zariadenia s katódovými trubicami	959 051,33	392 677,37	890 346,22	0	890 346,22	890 346,22	890 346,22
	3.b ostatné informačné technológie	4 834 142,48	3 948 725,69	2 049 652,81	0	2 049 652,81	2 049 652,81	2 049 652,81
	Spolu	5 793 193,81	4 341 403,06	2 939 999,03	0	2 939 999,03	2 939 999,03	2 939 999,03
4.	4.a zobrazovacie zariadenia s katódovými trubicami	1 124 054,92	1 021 727,41	2 455 510,17	0	2 455 510,17	2 455 510,17	2 455 510,17
	4.b ostatná spotrebná elektronika	5 037 932,92	3 726 208,76	507 012,04	0	507 012,04	507 012,04	507 012,04
	Spolu	6 161 987,84	4 747 936,17	2 962 522,20	0	2 962 522,20	2 962 522,20	2 962 522,20
5.	5.a plynové výbojky	483 722,15	451 708,22	311 030,66	0	311 030,66	291 749,63	291 749,63
	5.b ostatné osvetľovacie zariadenia	2 761 048,53	2 400 317,46	788 173,19	250 899,00	1 039 072,19	1 042 691,32	1 042 691,32
	Spolu	3 244 770,68	2 852 025,68	1 099 203,84	250 899,00	1 350 102,84	1 334 440,94	1 334 440,94
6.	6.	3 583 076,85	3 578 118,98	1 327 974,09	0	1 327 974,09	1 327 974,09	1 327 974,09
7.	7.	526 739,77	423 177,36	223 320,16	0	223 320,16	223 320,16	223 320,16
	Spolu (1.-7.)	50 004 786,26	45 587 369,01	22 889 290,10	250 899,00	23 140 189,10	23 094 527,20	23 094 527,20
	Podiel z uvedeného na trh	-	-	-	-	50,76 %	-	-
	kg/občan	-	-	-	-	4,26	-	-
8.	8.	115 062,18	111 575,82	0	99 395,24	99 395,24	99 395,24	99 395,24
9.	9.	104 550,76	147 616,21	41 029,43	102 300,41	143 329,84	143 329,84	143 329,84
10.	10.	84 025,00	213 471,00	1 818,00	215 933,00	217 751,00	217 751,00	217 751,00

Elektro-zariadenia	Zhodnotenie		Opätovné použitie a recyklácia		Opätovné použitie ako celok (kg)
	(kg)	(%)	(kg)	(%)	
1.	11 083 003,16	88,96	11 056 326,91	88,75	0
2.	1 615 279,22	87,4	1 566 612,46	84,77	0
3.	2 612 892,21	88,87	2 563 621,48	87,2	0
4.	2 651 248,71	89,49	2 530 495,87	85,42	0
5.	1 011 878,61	97,04	918 882,40	88,13	0

Plynové výbojky	287 570,18	98,57	282 536,68	96,84	0
6.	990 919,48	74,62	947 353,90	71,34	0
7.	192 089,57	86,02	189 021,22	84,64	0
8.	86 651,88	87,18	85 327,81	85,85	0
9.	123 870,45	86,42	121 139,92	84,52	0
10.	191 842,31	88,1	187 784,84	86,24	0

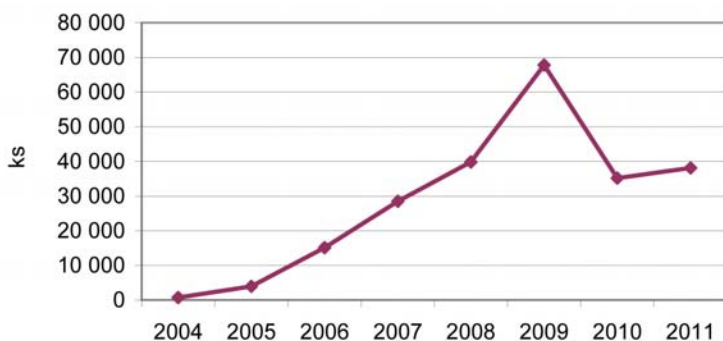
Zdroj: SAŽP

Aj napriek poklesu predaja elektrických a elektronických zariadení v roku 2011 o takmer 8 % oproti roku 2010, podarilo sa SR naplniť povinnosť zberu a spracovania odpadu z elektrických a elektronických zariadení. Povinnosť vyzbierať a spracovať 21 724 t SR prekročila o 6,5 %. Celkovo výrobcovia elektrických a elektronických zariadení, ktorí v SR predávajú elektrospotrebiče zozbierali a zabezpečili spracovanie 23 140 t elektroodpadu, čo je 50,76 % z množstva elektrozariadení uvedených v roku 2011 na trh. Tento podiel predstavuje 4,26 kg zozbieraných elektroodpadov na obyvateľa. SR splnila v roku 2011 aj limity miery zhodnotenia a miery recyklácie jednotlivých kategórií elektroodpadov, ktoré sú určené nariadením vlády SR č. 206/2010 Z. z.

• Staré vozidlá

V roku 2011 bolo na území SR spracovaných 38 133 kusov starých vozidiel, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2010 (počet spracovaných starých vozidiel 35 174 kusov) nárast o 8,4 %. V roku 2011 bolo v prevádzke 37 autorizovaných zariadení na spracovanie starých vozidiel.

Graf 143. Vývoj v spracovaní starých vozidiel (ks)

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 146. Materiály získané z vysušovania starých vozidiel (odstránenia znečisťujúcich látok) a demontáže starých vozidiel zhodnocované a zneškodňované v SR (t)

Materiály z vysušovania starých vozidiel a demontáže	Opätovné použitie	Recyklácia	Energetické zhodnotenie	Celkové zhodnotenie	Zneškodňovanie
Batérie	257,672	127,765	0,000	127,765	0,000
Kvapaliny (okrem pohonných látok)	15,44	74,635	19,445	94,08	15,6
Olejové filtre	0,349	4,1965	0,000	4,1965	6,996
Iné materiály získané z čistenia (okrem pohonných látok)	0,1	20,314	0,000	20,314	96,056
Katalyzátory	0,937	0,691	0,000	0,691	6,36
Kovové súčiastky	386,445	2462,106	0,00	2462,106	0,59
Pneumatiky	45,286	560,268	90,066	641,814	0,00
Veľké plastové časti	21,487	371,327	223,6	594,927	161,834
Sklo	24,427	202,379	0,00	189,379	98,129
Iné materiály získané z demontáže	98,179	298,28	100,49	398,77	767,909
Spolu	850,322	4 117,765	433,601	4 534,0425	1 153,474

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 147. Materiály získané z drevenia starých vozidiel a demontáže starých vozidiel zhodnocované v SR (t)

Materiály z drevenia a z demontáže starých vozidiel	Recyklácia	Energetické zhodnotenie	Celkové zhodnotenie	Zneškodňovanie
Železný šrot (ocel)	19 930,0	0,000	19 930,0	0,000
Neželezné materiály (hliník, zinok, olovo, atď.)	814,483	0,000	814,483	0,000
Lahká frakcia z drevenia	496,87	0,000	496,87	840,04
Iné	26,42	0,1	28,61	412,571
Spolu	21 267,773	0,100	21 269,963	1 252,611

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 148. Časti starých vozidiel vyvezené do iného členského štátu na ďalšie zhodnocovanie (t).

Celková recyklácia vyvezených častí starých vozidiel	Celkové zhodnotenie vyvezených častí starých vozidiel
60,71	60,71

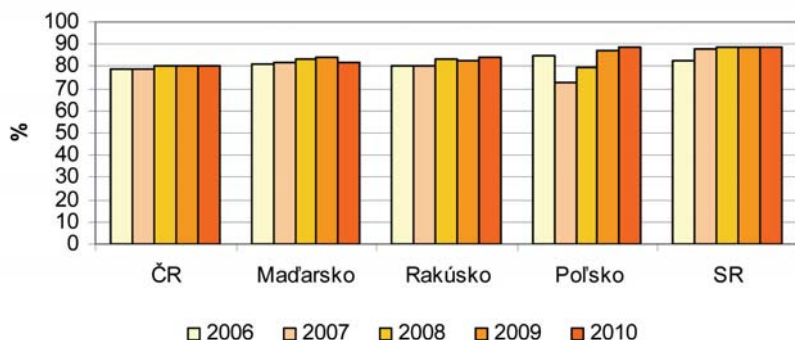
Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 149. Celkové opätovné použitie častí starých vozidiel, zhodnotenie odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácia v SR za rok 2011 (t), počet spracovaných starých vozidiel v SR za rok 2011 a celková hmotnosť spracovaných starých vozidiel v SR za rok 2011 (t)

Opätovné použitie	Celková recyklácia	Celkové zhodnotenie	Celkové opätovné použitie a recyklácia	Celkové opätovné použitie
850,322	25 385,538	25 804,0055	26 235,86 (88,96 %)	26 654,3275 (90,38 %)
Počet kusov spracovaných starých vozidiel:				38 133
Celková hmotnosť spracovaných starých vozidiel (t/rok):				29 491,25

Zdroj: MŽP SR

Graf 144. Vývoj v spracovaní starých vozidiel (miera zhodnotenia) – medzinárodné porovnanie (%)

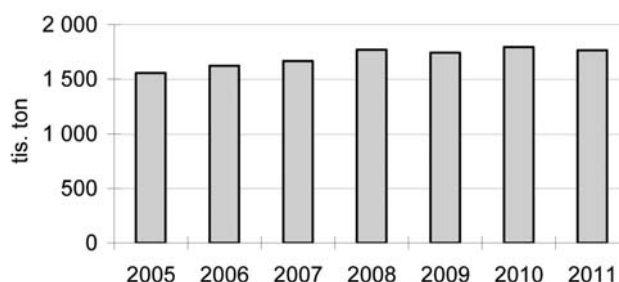

Zdroj: Eurostat

• Nakladanie s komunálnym odpadom

V roku 2011 vzniklo v SR celkom 1 766 990,48 t komunálnych odpadov (KO), čo predstavuje cca 327 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. V porovnaní s rokom 2010 to predstavuje pokles o 6 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. Pokles produkcie KO na obyvateľa mohol byť spôsobený poklesom populácie/počtu obyvateľov oproti predchádzajúcemu roku.

Graf 145. Vznik komunálnych odpadov v SR (tis. ton)

Zdroj: ŠÚ SR

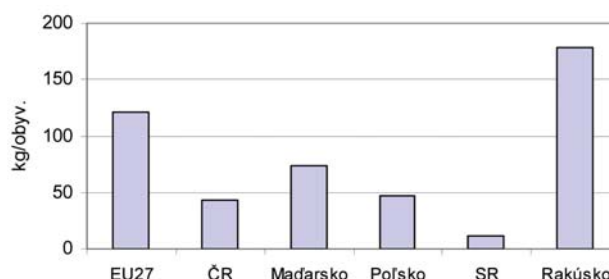
Najväčšia produkcia komunálneho odpadu bola zaznamenaná, tak ako v predchádzajúcich rokoch v Bratislavskom kraji, ktorý zaznamenal oproti roku 2010 pokles v produkcii komunálneho odpadu o 9 647,14 t. Najmenej komunálneho odpadu bolo podobne ako v predchádzajúcom roku vyprodukované v Banskobystrickom kraji, ktorý v porovnaní s rokom 2010 zaznamenal pokles v produkcii komunálneho odpadu o 42,98 t.

Tabuľka 150. Vznik KO podľa krajov (t)

Bratislavský	268 588,41
Trnavský	241 246,82
Trenčiansky	198 684,15
Nitriansky	262 702,10
Žilinský	214 632,40
Banskobystrický	176 751,76
Prešovský	200 950,45
Košický	203 434,39
Spolu	1 766 990,48

Zdroj: SAŽP

Graf 146. Materiálové zhodnotenie KO v roku 2010 – medzinárodné porovnanie (kg/obyv.)

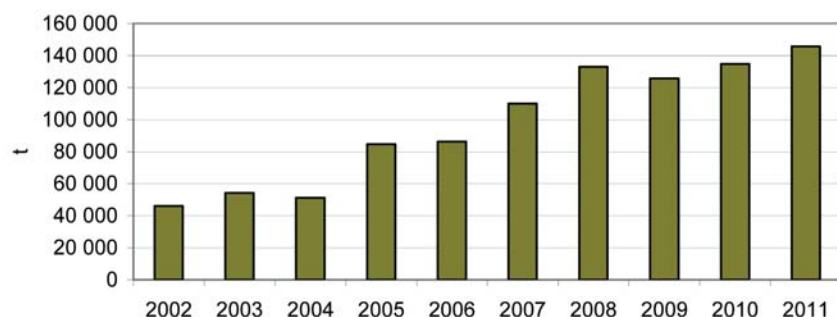

Zdroj: Eurostat

V roku 2011 bolo dominantnou činnosťou nakladania s komunálnym odpadom skládkovanie s 74,70 % podielom. Z ďalších činností nakladania s komunálnym odpadom majú významný podiel energetické zhodnocovanie (cca 10,27 %), recyklácia alebo spätné získavanie organických látok - kompostovanie a zhodnocovanie plastov (cca 5,65 %) a recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov (cca 3,58 %).

V roku 2011 bolo vyseparovaných 145 744 ton komunálneho odpadu, čo predstavuje **27,0 kg na obyvateľa**, čo predstavuje oproti roku 2010 nárast o 2,2 kg na obyvateľa. Z hľadiska zloženia komunálneho odpadu má najväčšie zastúpenie zmesový komunálny odpad (cca 67,89 %), nasleduje objemný odpad (cca 11,02 %), biologicky rozložiteľný odpad (cca 5,05 %), drobný stavebný odpad (cca 4,98 %), sklo (cca 2,81 %) a papier a lepenka (cca 2,53 %).

Graf 147. Separovane zbierané zložky komunálnych odpadov (t)

Zdroj: ŠÚ SR

• Finančné mechanizmy odpadového hospodárstva

Recyklačný fond

Celkové finančné príjmy fondu z príspevkov za sledované komodity v roku 2011 predstavovali viac ako 13,38 mil. eur. Najväčší podiel príspevkov do Recyklačného fondu predstavovali príspevky za komoditu „vozidlá“ vo výške viac ako 9,6 mil. eur, z toho viac ako 4,3 mil. eur vozidlá fyzických osôb.

Recyklačný fond v roku 2011 vyhovel 1 732 žiadostiam obcí a podnikateľských subjektov o poskytnutie finančných prostriedkov. Z tohto počtu je 1 367 vyhovených žiadostí obcí o príspevok za vytriedený odpad, na tento účel bolo v roku 2011 schválených vyše 3,5 mil. eur. Žiadateľom fond v roku 2011 poskytol spolu viac ako 9,88 mil. eur. V tejto sume môžu byť zahrnuté aj finančné prostriedky schválené v predchádzajúcich rokoch, ale vyplatené až v roku 2011.

Tabuľka 151. Prostriedky vyplatené zo sektorov Recyklačného fondu v roku 2011 (eur)

Sektor	Vyplatené prostriedky
Opotrebované batérie a akumulátory	245 267,60
Odpadové oleje	169 008,85
Opotrebované pneumatiky	44 495,86
Viacvrstvé kombinované materiály	448 697,59
Elektrozariadenia	42 493,72
Plasty	789 002,59
Papier	236 878,89
Sklo	185 757,59
Vozidlá	4 588 986,86
Kovové obaly	60 136,45
Všeobecný sektor	1 750,56
Obce § 64	3 070 068,00
Spolu	9 883 344,56

Zdroj: RF

Tabuľka 152. Prehľad žiadostí o príspevok od 1. 1. 2011 – 31. 12. 2011

Sektor	Prijaté (počet)	Požadované (eur)	Prerokované (počet)	Vyhovéné (počet)	Nevyhovéné (počet)	Zamietnuté (počet)	Späť - vzaté (počet)	Schválené (eur)
Opotrebované batérie a akumulátory	0	0	2	0	2	0	0	0
Odpadové oleje	0	0	0	0	0	0	0	0
Opotrebované pneumatiky	0	0	0	0	0	0	0	0
Viacvrstvé kombinované materiály	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektrozariadenia	2	336 680	2	1	1	0	0	7 280
Plasty	1	2 320 473	1	0	1	0	0	0
Papier	3	332 615	3	2	1	0	0	73 757
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0
Vozidlá	16	3 275 381	12	11	1	0	0	1 512 000
Kovové obaly	0	0	0	0	0	0	0	0
Všeobecný	0	0	0	0	0	0	0	0
Viacomoditné projekty	26	1 829 093	17	15	2	0	0	645 549
Žiadost' obcí o príspevok	1 371	0	1 380	1 367	0	2	11	3 503 577
Žiadosti spracovateľov starých vozidiel	350	994 407	336	336	0	0	0	1 106 551
Spolu	1 769	9 088 649	1 753	1 732	8	2	11	6 848 714

Stĺpec 3 a 4 vyjadruje počet žiadostí prerokovaných a schválených Správnou radou RF v roku 2011, pričom tento počet môže zahŕňať aj žiadosti prijaté v roku 2010.

Zdroj: RF

Environmentálny fond

Popis poskytnutých dotácií a úverov v roku 2011 je v kapitole Environmentálna ekonomika.

Obaly a odpady z obalov

Celkové množstvo odpadov z obalov má narastajúci charakter. Množstvo materiálovo zhodnoteného odpadu z obalov mierne narástlo z 45,21% v roku 2005 na 45,7 % odpadov z obalov v roku 2011.

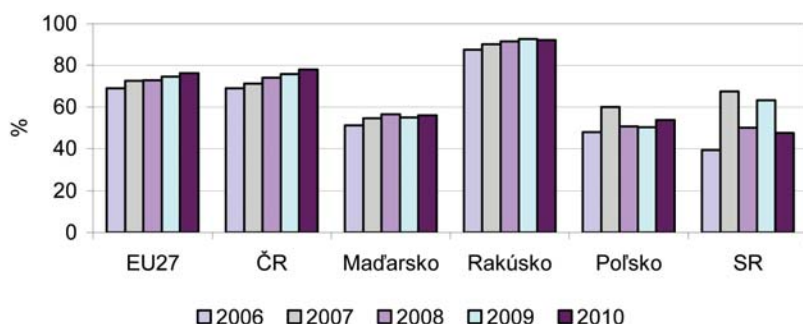
Tabuľka 153. Nakladanie s odpadmi z obalov v SR v roku 2010

Odpad z obalov		Recyklácia		Zhodnocovanie			
Materiál	Množstvo	Materiálové zhodnotenie		Energetické	Iné	Spolu*	
	(t)	(t)	(%)	(t)	(t)	(t)	(%)
Sklo	100 098	55 767	55,7	-	16	55 783	55,7
Plasty	105 779	47 969	45,3	411	287	48 668	46,0
Papier	152 061	77 319	50,8	447	2 319	80 085	52,7
Kovy	37 106	15 083	40,6		1 486	16 569	44,6
Drevo	41 145	3 427	8,3	1 994	599	6 019	14,6
Iné	152	3	-	-	1	4	-
Spolu	436 341	199 568	45,7	2 852	4 708	207 128	47,5

*vrátane materiálového zhodnotenia

Zdroj: SAŽP

Graf 148. Zhodnocovanie odpadov z obalov – medzinárodné porovnanie (%)

Zdroj: Eurostat

Cezhraničná preprava odpadov – dovoz, vývoz a tranzit odpadov

V roku 2011 vydalo MŽP SR celkom 175 rozhodnutí na cezhraničnú prepravu odpadov, ktoré povoľovali prepravu odpadov zaradených podľa prílohy III („Zelený“ zoznam odpadov), prílohy V, časť 1, zoznam B a prílohy IV („Žltý“ zoznam odpadov), prílohy V, časť 1 zoznam A nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu. V niektorých prípadoch boli v rozhodnutiach uvádzané druhy odpadov, ktoré nebolo možné zaradiť ani pod jednu položku podľa príloh nariadenia.

• Cezhraničná preprava/dovoz odpadov

V roku 2011 bol povolený dovoz 1 116 552 t a spätný dovoz 1 t odpadu na územie SR na základe rozhodnutí vydaných MŽP SR v roku 2011. Z toho bolo 833 702 t odpadov zaradených podľa prílohy III („Zelený“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam B nariadenia, 6 050 t odpadov zaradených podľa prílohy IV („Žltý“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam A nariadenia a 276 801 t odpadov nezaradených podľa príloh nariadenia.

Rozhodnutia povoľovali dovoz z 12 krajín a spätný dovoz z jednej krajiny (Poľsko). Najväčším dodávateľom odpadu bolo Maďarsko, ktorému v zmysle rozhodnutí bola povolená cezhraničná preprava na 317 000 t odpadov (28 % z celkovo povoleného množstva odpadov).

• Cezhraničná preprava/vývoz odpadov

V roku 2011 bol povolený vývoz 385 080 t odpadov z územia SR na základe rozhodnutí vydaných MŽP SR v roku 2011. Z toho bolo 342 900 t odpadov zaradených podľa prílohy III („Zelený“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam B nariadenia, 21 120 t odpadov zaradených podľa prílohy IV („Žltý“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam A nariadenia a 21 060 t odpadov nezaradených podľa príloh nariadenia.

Vývoz odpadu z územia SR bol povolený do 7 krajín: Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Nemecko, Poľsko a Rakúsko. Z celkového povoleného množstva odpadov určeného na vývoz, smerovalo 89 % do Poľska za účelom ich zhodnotenia.

• Tranzit odpadov

Na základe rozhodnutí vydaných MŽP SR na tranzitnú prepravu v roku 2011, bolo povolené prepraviť cez územie SR 91 400 t odpadov. Z toho bolo 40 240 t odpadov zaradených podľa prílohy III („Zelený“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam B nariadenia, 40 460 t odpadov zaradených podľa prílohy IV („Žltý“ zoznam odpadov) a prílohy V, časť 1, zoznam A nariadenia a 10 700 t odpadov nezaradených podľa príloh nariadenia.

Tabuľka 154. Celkove povolené množstvá odpadov (dovoz, vývoz) podľa jednotlivých krajín (t)

Krajina	Dovoz	Spätný dovoz	Vývoz
Belgicko	-	-	2 000
Bielorusko	80	-	-
Bulharsko	-	-	2 000
Česká republika	153 342	-	33 331
Holandsko	1 970	-	-
Maďarsko	317 000	-	150
Nemecko	14 250	-	1 349
Poľsko	306 000	1	343 000
Rakúsko	255 310	-	3 250
Ruská federácia	10 000	-	-
Slovinsko	550	-	-
Taliansko	40 500	-	-
Ukrajina	17 050	-	-
Veľká Británia	500	-	-
Celkom	1 116 552	1	385 080

Zdroj: SAŽP

Tabuľka 155. Prehľad platnosti a počtu rozhodnutí povoľujúcich prepravu

Platnosť v roku	Dovoz	Spätný dovoz	Vývoz	Tranzit	Celkom
2011	87	1	3	6	97
2011 a v ďalších rokoch	25	0	30	23	78
Spolu	112	1	33	29	175

Zdroj: SAŽP

